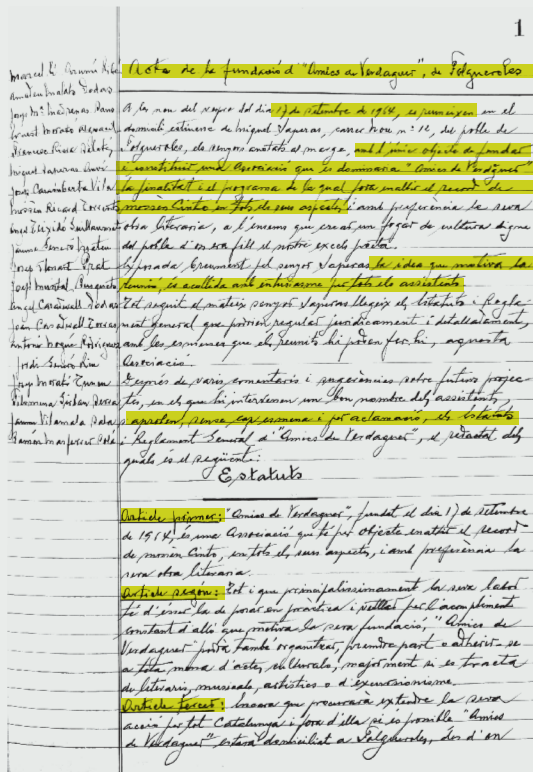

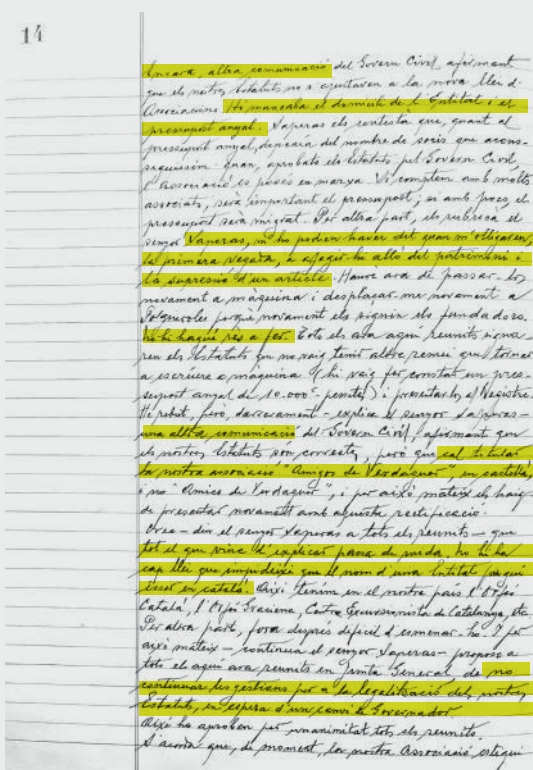
**AMIGS DE VERDAGUER:
LA LLUITA D'UN POBLE
PEL SEU POETA**

A partir de 1952, amb motiu del cinquantenari de la mort del poeta, i aprofitant petites escletxes del franquisme, un grup de folguerolencs i gent de fora amb el nom Amics de Verdaguer es van fer càrrec de l'organització anual de la Festa Verdaguer i es van erigir com a associació fins a aconseguir, el 1967, dos grans i vells objectius: el reconeixement legal de l'associació i la compra de l'immoble del carrer Major número 7, l'actual Casa Museu. La legalització dels estatuts, en ple franquisme, va ser una tasca plena d'entrebancs. Finalment, el 14 d'agost del 1967 se'n van reconèixer la plena legalitat. L'any següent l'associació ja comptava amb uns 50 socis i aixoplugava un grup actiu de joves, Joventut Verdaguer, que a l'empara de l'entitat va defensar i promoure el moviment associatiu i l'activisme cultural.

Primera pàgina del llibre d'actes d'AAV (1964-1969). Acta fundacional de l'entitat

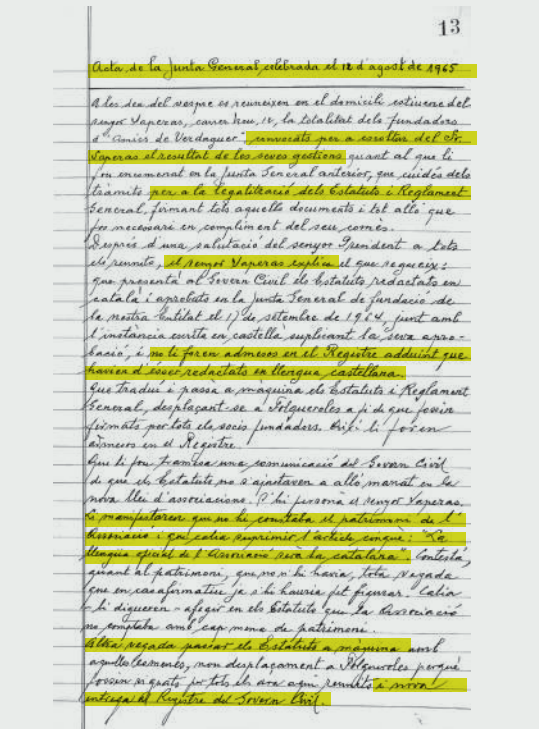
Continua l'acta de la sessió del 15 de juny de 1965. El Govern Civil demana presentar els estauts amb els nom de l'entitat en castellà. En aquest moment es decideix no seguir amb el tràmit 'a l'espera d'un canvi de governador'.

1964-69

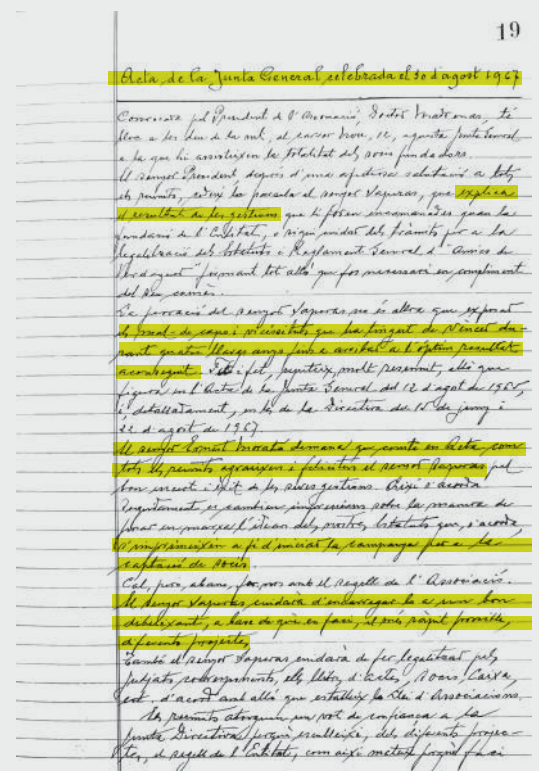
LA CREACIÓ D'AMICS DE VERDAGUER I LES DIFICULTATS PER LEGALITZAR L'ENTITAT

L'acte fundacional de l'entitat es remunta al 17 de setembre de 1964 quan, en una nombrosa assemblea a Folgueroles, es crea la primera junta i el secretari deixa constància de la totalitat dels punts dels estatuts, en català. L'escletxa d'obertura de la nova llei d'associació permet fer realitat un antic propòsit.

No serà però, fins tres anys després que s'assolirà la legalitat, després de nombroses gestions per part de Miquel Saperas, la persona encomanda per la junta per a aquesta tasca. Els estatuts es traduiran al castellà i es modificaran nombroses vegades per ajustar-se als requisits del règim. Es farà constar, per fer possibles els tràmits, que l'acte fundacional de l'entitat fou el 20 de juny de 1965.

Acta de la sessió del 15 de juny de 1965 que relata les vicissituds de Miquel Saperas amb el Govern Civil. La proposta d'estatuts és rebutjada per no ser en llengua castellana, en primer instància, i per manca d'informació sobre el patrimoni, en segona.

El 14 d'agost de 1967 es van reconèixer i visar els estatuts d'Amics de Verdagueral Registre. A la següent sessió de la Junta (30 d'agost) es va encarregar la impressió d'aquests per iniciar la campanya de socis així com la creació del logotip.

AMICS de VERDAGUER FOLGUEROLES

Socis fundadors: Marcel·lí Arumí, Amadeu Malats, Josep M. Madrenas, Ernest Morató, Francesc Riera, Miquel Saperas, Josep Casacuberta, Ricard Torrents, Àngel Teixidor, Jaume Generó, Josep Lleopart, Josep Muntal, Àngel Casadevall, Joan Casadevall, Antoni Nogué, Jordi Generó, Josep Morató, Filomena Girbau, Jaume Vilamala, Ramon Masferrer, Ramon Teixidó i Josep M. Garrut.

Primera junta: Josep M. Madrenas (metge i president), Àngel Teixidor (paleta i vice-president), Jordi Generó (tècnic tèxtil i secretari), Jaume Generó (barber i tresorer), Josep Morató (picapedrer i comptador), Filomena Girbau (mestra i bibliotecària), Francesc Riera (boter i conservador); vocals: Miquel Saperas (administratiu), Ernest Morató (mestre), Josep Lleopart (secretari de l'Ajuntament) i Ricard Torrents, que fou nomenat assessor eclesiàstic.

ESTATUTS

FOLGUEROLES

1967

*El 1967 s'edita per a cadascun dels socis, un llibret amb els estatuts legalitzats.
A la coberta, s'hi reproduïx per primera vegada el logotip de l'entitat
amb el símbol característic de les orenetes.*

1951-1963

ELS ANTECEDENTS DE L'ENTITAT

Tal com documenta l'historiador Carles Puigferrat a l'exposició *Verdaguer segrestat. La utilització del mite durant el franquisme* (2017), el poeta de Folgueroles va ser clarament instrumentalitzat pel franquisme des dels primers anys de la dictadura. Des de grans commemoracions fins a actes públics, es pretenia 'presentar Verdaguer com un geni de la nació espanyola'. Malgrat totes les dificultats, va arrelar a Folgueroles la voluntat de crear una entitat culturalment activa que comptés realment amb el teixit social del municipi.

1951

La primera referència a Amics de Verdaguer la trobem el 1951, quan 'a instàncies d'Isidre Magriñà, es va crear a Barcelona el grup 'Amics de Verdaguer', que va esdevenir una mena de comitè de la societat civil del qual formaven part persones a títol individual i de fora de l'àmbit universitari, com Octavi Saltor, Josep Miracle, Joan Baptista Roca –dirigent clandestí d'UDC– i Josep Maria de Casacuberta, amb la col·laboració de personalitats locals i autoritats municipals (...) A Folgueroles, es va constituir la Comissió Local Verdagueriana, liderada per l'alcalde, Joan Noguer, i el rector, Pau Mundet, i amb la intervenció del delegat local de Propaganda de la FET y de las JONS.

1959-1960

Reunits al Saló Ideal es deixa constància d'un primer intent de creació de l'entitat, en aquest cas amb el nom d'Amics de Mn. Cinto de Folgueroles. Integren aquest grup Josep M. Garrut, Ricard Torrents, Marcel·lí Arumí, Jaume Generó, Josep Morató, Antoni Noguer, Àngel Teixidor, Jacint Torrents i Francesc Teixidor.

172

Al "Saló Ideal" invitat pels simpatitzants" de Mn. Cinto Verdaguer, al dia 6 dels corants a les 13, el Sr. Miquel Alcinyà donà una conferència biogràfica molt interessant, amb amistat de les Autoritats Locals i del Sr. Rector; assistiren també els Srs. mestres.

El dia 20, al mateix local i hora el Sr. Josep Garrut, s'acordà amb els més significats "Verdaguerians" de la localitat, parlar de la constitució d'una entitat verdagueriana a Folgueroles; intervingué Mn. Ricard Torrents i es presentà una candidatura per a formar la Junta Gestora, que s'accepta per aclamació.

Aquesta Junta quedà integrada pels Srs. Marcel·lí Arumí i Jaume Generó com representants de l'Hon. Ajuntament i els Srs. Antoni Noguer, Josep Morató, Àngel Teixidor, Jacint Torrents i Francesc Teixidor.

S'acordà que el nom d'aquesta entitat sigui "Amics de Mn. Cinto Verdaguer".

S'efectuaren les assessoreries religioses, culturals i administratives als Srs. Mn. Xavier Folgueras (Rector); Ernest Puigto (Presbiter Nacional); Josep Llepart (Secretari) respectivament que van acceptar.

El Sr. Ramon Teixidor fou elegit nomenat amb una grabació de Mn. Cinto qui recita uns dels seus poemes.

L'assemblea, molt nombrosa atorgà un vot de confiança a la Junta Gestora per tots els treballs de la seva incumbència.

Folgueroles a 21 del IX - 1959

Arxiu Municipal de Folgueroles. Fons Amics de Verdaguer

FOLGAROLES

PROGRAMA
dels actes que es celebraran en homenatge al nostre gloriós Mn. Cinto, el dia
10 DE JUNY DE 1962

A les 11 del matí

OFICI SOLEMNE
cantat pel Chor Parroquial, oficiant el Rnd. Mn. Xavier Folgueras, Rector de la Parròquia. Ocuparà la Sagrada Càtedra el Rnd. Dr. Salvador Reguant, Professor del Seminari Conciliar de Vich.

En sortint de l'Església:

ACTE D'HOMENATGE
al POETA DE CATALUNYA, presidit per les nostres digníssimes Autoritats i Junta d'Amics de Verdaguer.

Tarda, a les 6:

AUDICIO DE SARDANES
a la Plaça Verdaguer per la renombrada Còpia GENISENCA

Nit, a les 9:30:

SARDANES
a la Plaça de les Aon

Seguidament, al Saló de Folgaroles, (Cafè Malats):

FESTIVAL de DANCES POPULARS DE LA REGIO CATALANA
a càrrec de l'Esbart Sant Genís de

Interpretació Musical: Còpia GENISENCA
La Comissió, al mateix temps que invita als autes enculats a tots els simpatitzants, prega als veïns que puguin donar-se a la balcona, adherint-se al homenatge que tributem a l'Il·lustre fill de Folgaroles.

Programa d'actes del dia 10 de juny de 1962, data de mort de Jacint Verdaguer. Arxiu Municipal de Folgueroles. Fons Amics de Verdaguer

Folgaroles a Verdaguer
Actes patrocinats per les Autoritats Locals i Amics de Verdaguer
Folgaroles 21 de juny de 1962

7. Missa musical.

7:45. Recolliment a la plaça Verdaguer per les Autoritats Locals i Amics de Verdaguer.

8:00. Missa de Comunió General con plebs per el Sr. Obis, guanyant noves Eucaristies.

8:05. Recorregut pel poble.

8:10. A. Nicolau

8:15. Ave Maria

8:20. Eucaristia

8:25. Missa de Comunió

8:30. F. M. Aranz

10. Responso de la Biblioteca "Verdaguer" situada en el Edifici del Ajuntament, i s'aprendrà a l'altre costat les Obres de Vich i la Biblioteca Central de Barcelona.

10:30. Ofici Solemne cantat a la Plaça de Pàr-X per el Cor parroquial d'Obis de Vich. De Luis Carr, Cantador Magistral. En el Ofici se canten Pàr-X de Luis Carr.

18 de juny de 1967. Gentada al c. Major amb motiu de la inauguració de la Casa Museu Verdaguer.
Font: Antoni Marsó

Parlaments.
Font: Antoni Marsó

1961-67

LA COMPRA DE LA CASA DEL C.MAJOR, 7

Amics de Verdaguer va promoure des dels inicis la fundació d'un museu verdaguerià a Folgueroles. Va crear una comissió que vetllava per tal d'adquirir una casa i convertir-la en museu. L'any 1961 va impulsar la compra de la casa pairal de mossèn Cinto a través de l'edició de títols de socis protectors per a fer-se càrrec de les despeses de l'adquisició. Davant la impossibilitat de comprar la casa núm. 9 del carrer Major, on havia viscut Verdaguer fins als dos anys, s'acordà l'adquisició de la casa contigua, la núm. 7. El preu de l'immoble eren 30.000 pessetes que van ser sufragades, en part, per subscripció popular a raó de cinc-centes pessetes per títol. Per qüestions legals, passà a ser propietat de l'Ajuntament i es va convertir en seu de l'entitat Amics de Verdaguer. Josep M. Garrut, un dels membres de l'entitat i aleshores director del Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona, es va fer càrrec de la instal·lació del museu que fou inaugurat el 18 de juny de l'any 1967 i en fou el primer director.

Grups de nens cantant.
Font: Núria Verdaguer

M. Carme Codinach recitant.
Font: Antoni Marsó

Aquesta és la primera actuació d'AMICS DE VERDAGUER, com a Associació, després de tres anys de forcejament per a obtenir la personalitat jurídica que ens atorguen uns Estatuts, aprovats ja pel Ministeri de Governació i degudament inscrits al Govern Civil de la Província.

Lògicament havíem de començar homenatjant el nostre mossèn Cinto. Perquè nasqué a Folgueroles i ha estat el millor poeta del país, aquest nostre poble minúscul de la Plana és conegut arreu. I sota l'ègida de l'autor de «L'Atlàntida», «Canigó» i «Idil·lis i cants místics», ens hem fet deure que, físicament, ho sigui més encara.

Vetaci el perquè de la nostra Associació. Volem que la Casa Verdaguer esdevingui museu del poeta, recs de treball i foc de cultura. S'hi aixoplugarà —ja hi és present— tota la joventut del poble, amb el seu optimisme, les seves inquietuds i les seves esperances.

Laborarem per i amb aquesta joventut, que són els nostres homes de demà, el Folgueroles de demà: Biblioteca, excursionisme, cançons, puresa de l'idioma, conferències, exposicions, col·loquis... i, per damunt de tot, el complet estudi, coneixement i enaltiment del nostre Verdaguer.

Volem fer i enllestirem, si Déu vol, moltes coses. Cal, només, que tothom ens hi ajudi: els de la plana i —per què no?— tot el país. Res no obliga a tant, com la fe i l'empenta dels que treballen per allò que tots molt estimem

PER LA JUNTA D'AMICS DE VERDAGUER
MIQUEL SAPERAS

PROGRAMA

Matí, a les 11: Missa participada, que presidiran Mn. XAVIER FALGUERAS, rector de la parròquia, i Mn. RICARD TORRENTS.

A la sortida de Missa: Acte d'ofrena, presidit per les Digníssimes Autoritats locals, d'una corona a la peanya del monument a Verdaguer.

A les 12, el racó de mossèn Cinto: CONCERT

Muntanya venerada	MARINELLO - SANCHO MARRACO
La filadora	Popular catalana
Concert	W. GEISSLER
L'emigrant	VERDAGUER - VIVES

Per la "CORAL DE FOLGUEROLES"

Mestre director: ERNEST MORATÓ

RECITAL DE POESIES, per Joan Puigderrajols, Miquelina Riera, Lluís Codinach, Maria Farrés, Josep Vivet, Dolors Riera, Josep Codinach, Pilar Farrés, Antoni Marsó, Teresa Verdaguer i Nuri Andreu.

A dos quarts d'una, a la Casa Verdaguer: VERDAGUER I MISTRAL, per l'excel·lent poeta i acadèmic OCTAVI SALTOR.

POMELL DE CANÇONS, per la Secció "JOVENTUT VERDAGUER".

Acompanyament de guitarra: JOAN VILAMALA

UN ANY DESPRÉS DE LA INAUGURACIÓ DE LA CASA MUSEU, VA TENIR LLOC EL PRIMER ACTE OFICIAL D'AMICS DE VERDAGUER, ERA EL DIA 16 DE JUNY DEL 1968.

Mn. Cinto Verdaguer

L'Agrupació Amics de Verdaguer

concedeix el

Títol de **S**oci **P**rotector

al Sr. _____

per la seva aportació a l'adquisició de la Casa Pairal de
Mn. Cinto Verdaguer

Folgueroles, Juny de 1961

Concessió limitada a trenta títols

*L'Agrupació Amics de Verdaguer,
fa constar haver rebut del*

Sr. _____

*la quantitat de cinc centes pessetes
com aportació destinada a la compra
de la Casa Pairal de Mn. Cinto
Verdaguer.*

*Aquest rebut està relacionat amb el
Títol corresponent.*

Folgueroles, _____ juny de 1961.

El President

6

Rebut n.º _____

*L'Agrupació Amics de Verdaguer, fa constar haver
rebut del Sr. _____*

*la quantitat de cinc centes ptes. com aportació destina-
da a la compra de la Casa Pairal de Mn. Cinto Verdaguer.*

*Aquest rebut està relacionat amb el Títol corres-
ponent.*

Folgueroles, _____ juny de 1961.

EL PRESIDENT

Rebut n.º _____ 6

Rebut n.º _____

*Títol editat durant la campanya de subscripció
popular per a la compra de la casa del carrer Major.
Arxiu Municipal de Folgueroles.
Fons Amics de Verdaguer*

*Talonari amb les butlletes per a donatius.
Arxiu Municipal de Folgueroles.
Fons Amics de Verdaguer*

JOVENTUT VERDAGUER

Drets començant per l'esquerra: Pere Homs, Joan Vilamala, Maria Homs, Dolors Riera, Miquelina Riera, Pilar Farrés, Teresa Verdaguer, Francina Dodas, Concepció Masramon, Rosa Homs, Antoni Marsó, Maria Farrés, Josep Sirisi, Teresa Farrés, Josep Casadevall, Josep Codinach i Pere Morató. Ajupits: Josep M. Madrenas, Joan Roca i Everist Dodas.

*Primera foto de Joventut Verdaguer al pati de la Casa Museu.
Arxiu Municipal de Folgueroles. Fons Amics de Verdaguer (Maria Homs)*

TREZENA ANADA AL CANIGO

agost de 1972

El 15 d'agost d'aquest any hem ascendit, també, la Pica de Canigó, romiatge tretzè, duent la flama des de vinyoles d' Orís fins la cimaleda rossellonesa. Nou xicots i una noia ens trobàrem el diumenge, dia 13 al matí, amb les motxilles grasses, el cel apunt de ploure i la llàntia encesa.

Tan bon punt havíem deixat Setcases, s'esparreca el cel buidant-se, a doll fet, de tota l'aigua possible; minuts més tard ja no n'engollim més i al cel no hi queda una gota.

Com si les ombres del crepuscle espentesin els darrers bassiols de llum la nit planava sobre nostre en arribar al refugi de Costabona, llòbreg, fustejat pel vent; nosaltres som deu, hi trobem set o vuit excursionistes més, el qual

1968-1973

L'ACTIVISME CULTURAL

Joventut Verdaguer va néixer el 1968 a l'empara d'Amics de Verdaguer de Folgueroles. Era un grup de nois i noies amb inquietuds i ganes de trencar amb allò establert que, amb el permís de l'ajuntament i de l'entitat, van establir com a local social l'habitació del dalt més alt de la Casa Museu Verdaguer, coneguda per tots ells com 'Les Golfes'. Van ser actius durant prop de 7 anys, impulsant activitats culturals ben diverses: excursions, conferències, teatre, ballets, acampades o focs de camp. S'ocupaven per trons de l'obertura i tancament de la Casa Museu així com de la dinamització de la biblioteca.

D'aquella mobilització juvenil en va sortir gent que després va seguir impulsant Amics de Verdaguer i tantes altres iniciatives culturals al municipi, també la Fundació Jacint Verdaguer.

En paraules d'Antoni Marsó 'aquella il·lusió i entusiasme de Miquel Saperas, Ernest Morató, Josep M. Madrenas, Ricard Torrents i tants d'altres, no va ser en va'.

Quaderns amb les cròniques de les activitats de Joventut Verdaguer.
Col·lecció Antoni Marsó

*La Falguera, núm. 48, juny 2018

Caramelles - 1971

50
Dentre esperàvem el tren, vàrem fer una bona cantada i com que en teníem moltes ganes ho vam aprofitar fins a Vic, on vàrem pujar al cotxe de línia que ens portà a Folgueroles.

Francina Dodas

Ramona Verdaguer

FOLGUEROLES 1971
CASA DE MN/ CINTO
Conferència sobre
'L'Abat Oliba personatge verdaguerià'
per Antoni Pladevall
en motiu de l'acte
de lliurament d'un
quadre del pintor
Rafael Durancamps.
Dia, 28 de novembre

Caricatura de Rafael Durancamps per Josep Maria Serra

El domingo día 28 del pasado noviembre, tuvo lugar en Folgueroles, en la Casa de Mn. Cinto, un interesante acto cultural.

Consistió en la entrega por D. Rafael Codina, Presidente del Centro de Iniciativas y Turismo de la Ciudad de Vich, de un cuadro donado por el insigne pintor Rafael Durancamps, y en una conferencia sobre el Abad Oliba a cargo del prestigioso historiador Mn. Antonio Pladevall.

Abrió el acto el Presidente de «Amics de Verdaguer» Sr. Antoni Marsó, quien agradeció la donación e hizo entrega a su vez de un pergamino dibujado por el artista local José Casadevall dedicando al pintor donante.

Lo recibió el Sr. Codina dando las gracias en nombre del Sr.

UNA PRODUCCIÓ D'AMICS DE VERDAGUER I LA FUNDACIÓ JACINT VERDAGUER

Amb el suport de:
Diputació de Barcelona
Ajuntament de Folgueroles
Fundació Mir-Puig
Generalitat de Catalunya
Institució de les Lletres Catalanes
Fundació La Caixa

Una producció de
Disseny: Estudi Freixes Pla

Agraïments:
Casal d'Avis de Folgueroles
Arxiu Municipal de Folgueroles
Toni Marsó
Joan Vilamala
Maria Homs
Lia Garcia Febrer
M. Rosa Llussà
David Molet
Enric Dudas

